

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Шабанова Ю.О. «31»_серпня 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ціннісні компетенції фахівця»

Галузь знань	192 Будівництво та цивільна інженерія
Спеціальність	бакалавр
Освітній рівень.....	нормативна
Статус	6 кредитів ECTS (180 годин)
Загальний обсяг	іспит
Форма підсумкового контролю	
.....	
Термін викладання	3-й семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: доц. Захарчук О.Ф.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2018

Робоча програма навчальної дисципліни «Ціннісні компетенції фахівця» для бакалаврів спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія / Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2018. – 19 с.

Розробники – доц. Захарчук О.Ф.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджена рішенням методичної комісії спеціальності 033 Філософія (протокол №1 від 31.08.2018)

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ	4
4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	5
5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	13
6.1 Шкали	13
6.2 Засоби та процедури.....	13
6.3 Критерії.....	114
7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	Ошибка! Закладка не определена. 8
8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	108

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за організаційними формами освітнього процесу. Зокрема, до дисципліни «Ціннісні компетенції фахівця» віднесено такі результати навчання:

ПР02	Застосовувати базові професійні й наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності
ПР03	Демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземними мовами, використовуючи навички міжособистісної взаємодії, працюючи в міжнародному контексті з фахівцями та нефахівцями в галузі, з використанням сучасних засобів комунікації.
ПР04	Оволодіння робочими навичками ефективно працювати самостійно (курсове та дипломне проектування) або в групі (лабораторні роботи, включаючи навички лідерства при їх виконанні), вміння отримати бажаний результат в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і виключення можливості плагіату.

Мета дисципліни - формування загальних компетенцій відповідно до соціокультурних вимог професійної діяльності фахівця.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)		
Шифр ЗР	шифр ДРН	зміст
ПР02	ПР02-37-1	Спираючись на фундаментальні філософські знання, бути здатним чітко усвідомлювати свої мотиви професійної діяльності та об'єктивні обґрунтування політичних поглядів Вміти використовувати наукову методологію при аналізі явищ соціокультурної реальності
ПР03	ПР03-37-2	Вміти використовувати наукову методологію при аналізі явищ соціокультурної реальності. Вміти аналізувати та систематизувати культурні явища та феномени, на основі яких можливо генерувати нові ідеї Вміти сформулювати світоглядні і громадянські якості фахівця, його морально-етичні цінності та загальнокультурну підготовку
ПР04	ПР04-37-3	Вміти використовувати культурний досвід людства при виборі найбільш оптимальної моделі поведінки у повсякденному житті та професійній діяльності Володіти стратегіями вирішення конфліктних ситуацій в повсякденному житті та професійній діяльності

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні,

Назва дисципліни	Здобуті результати навчання
Цивілізаційні процеси в українському суспільстві	наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій
Українська мова	Здатність спілкуватися державною мовою

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	90	30	60	-	-	8	82
практичні	90	15	75	-	-	4	86
лабораторні	-	-	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-	-	-
РАЗОМ	180	45	135	-	-	12	168

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	90
ПР03-37-2 ПР04-37-3	МОДУЛЬ №1. КУЛЬТУРА В СОЦІАЛЬНОМУ ВИМІРІ ЛЮДИНИ	
	1. Культура в житті людини і суспільства	
	1. Феномен культури, її сутність і роль у житті соціуму 2. Суб'єкт і об'єкт культури. Людина як творець інтелектуального продукту та штучного середовища. Форми духовної культури 3. Співвідношення понять «культура» і «цивілізація»: 4. Історична типологія культури	9
ПР03-37-2 ПР04-37-3	2. Основні етапи розвитку світової культури	
	1. Соціокультурна динаміка 2. Культура давніх цивілізацій Сходу 3. Феномен античної культури 4. Шляхи розвитку європейської культури від Середньовіччя до індустріальної доби	9
	3. Українська культура у світовому контексті	9

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР04-37-3	1. Особливості розвитку української культури 2. Дискусії щодо витоків української культури 3. Давні культури на теренах України 4. Культура Русі та українського козацького бароко як «золоті етапи» вітчизняної культури 4. Класики української літератури, музики, образотворчого мистецтва (19-поч. 20 ст.)	
ПР03-37-2	4. Основні тенденції розвитку сучасної європейської та української культури 1. «Присмерк Європи» О. Шпенглера та спроби подолати цивілізаційну кризу; комуністична та фашистська альтернатива, «суспільство загального щастя» та його криза на початку 21 ст. 2. Глобалізаційні процеси та соціокультурні трансформації 3. Постмодернізм. Масова та елітарна культура. Субкультури	9
ПР03-37-1	МОДУЛЬ 2. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ 5. Генеза та розвиток мислення (в дзеркалі розвитку культури) 1. Некритичні та критичні стилі мислення: Від міфу до логосу 2. Філософія як специфічна форма осягнення дійсності 3. Міфологія і філософія лосократичного періоду 4. Роль софістів і Сократа в становленні критичного мислення Метод пошуку істини Сократа як шлях утворення поняття. 5. Метод пізнання Аристотеля. Заснування логіки як науки. 6. Античний скептицизм як критика догматизму. Наукові тенденції еллінізму	9
ПР03-37-1	6. Розвиток європейської культури мислення в добу Середньовіччя та Відродження 1. Теологічний характер середньовічної філософії як невід’ємна частина уявлень про духовну складову людини 2. Розвиток моральної проблематики в середньовічній патристиці 3. Раціональний підхід до вирішення теологічних проблем в середньовічній схоластиці 5. Середньовічні погляди на пізнання світу, вчення про двоїсту істину 6. Зв’язок антропоцентричних уявлень доби Відродження з розвитком європейської науки і мистецтва 7. Ренесансний неоплатонізм та натурфілософія як підґрунтя формування наукової методології.	9
	7. Філософія Нового часу як квінтесенція Західна раціоналістична традиція в Європейській філософії XVII-XIX ст.	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР03-37-1	1. Наука як головна цінність та засіб діяльності новоєвропейської культури: Емпіризм Ф. Бекона, становлення індуктивної логіки. Скептицизм Д. Юма. Сенсуалізм і філософія Дж. Берклі; Р. Декарт та «Картезіанський» спосіб мислення в контексті ньютонівської механістичної наукової парадигми світосприйняття 2. Формування сучасного образу загальнолюдських цінностей в філософії Французького Просвітництва 3. Німецька ідеалістична філософія як синтез новоєвропейських аксіологічних та гносеологічних уявлень Докритичний і критичний періоди творчості І. Канта; Критика філософії І. Канта Гегелем; Гегелівська діалектика	9
ПР03-37-1	8. Людина та соціум як актуальна проблема в неklasичній та постнеklasичній філософії 1. Перегляд класичної європейської парадигми мислення в неklasичній філософії в різноманітні її антисциєнтичних течій 2. Теорії кризи європейської культури та сучасного західного суспільства в філософії життя 3. Філософія психоаналізу як кардинальне переосмислення природи свідомості в західній культурі 4. Екзистенційна філософія у пошуках сенсу людського буття в умовах формування масового суспільства . 5. Еволюція поглядів представників філософії науки на зміст науки та механізми її розвитку: раціоналізація та дераціоналізація науки. Позитивізм, структуралізм, емпіріокритицизм. 6. Світоглядні пошуки постмодерну. Дискусійні запити метамодерну.	9
ПР03-37-1	9. Українська філософія як відображення самотності української ментальної культури та її зв'язок з європейською філософською традицією 1. Міфо-релігійні уявлення східних слов'ян. 2. Філософська думка Київської доби. 3. Специфічні риси українського світогляду та філософських вчень 4. Розвиток філософії у Києво-Могилянській академії. 5. Філософія Григорія Сковороди. 6. Філософія Панфіла Юркевича 7. Філософські погляди Т.Г. Шевченка 8. Новітня українська філософія	9
ПР03-37-2 ПР03-37-3	10. Соціально-психологічні аспекти корпоративної діяльності 1. Феномен нового лідерства в порівнянні із адміністративним та менеджерськими підходами 2. Індивідуальне та особистісне в побудові міжкорпоративних відносин. 3. Свобода та відповідальність у побудові ділових відносин 4. Психологічні аспекти успішної комунікації	9

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	5. Принципи академічної доброчесності	
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	90
	Модуль 1	
ПР03-37-3	1. Культура як соціальне явище. Форми духовної культури 1. Міф і релігія– історичні форми культурної свідомості 2. Мистецтво, його специфіка, види та значення в житті людини 3. Ідеологія і культура. Мистецтво на службі режиму 4. Наука як форма культури. Науково-технічний прогрес і культура 5. Університетська освіта. Історія освіти в Русі-Україні. Становлення вищої освіти в Україні: Острозька та Києво-Могилянська академія 6. Роль національної мови в розвитку культури. Українська мова як історична категорія: процеси русифікації, мовна політика на сучасному етапі	15
ПР03-37-3	2. Українська культура на шляху до суверенності 1. Шляхи розвитку української культури в 20 ст. 2. Процеси декомунізації та становлення національної самосвідомості в українській культурі періоду незалежності 3. Визначні події, імена в полі сучасної української культури 4. Україна в діалозі культур сучасного світу. Кримськотатарська культура 5. Видатні діячі культури української діаспори 3. Художня культура 20 ст.: модернізм і постмодернізм 1. Криза ідей Просвітництва та нові тенденції в художній культурі кін. 19-20 ст. 2. Стиль модерн та нові напрямки модернізму 3. Авангардні течії в європейському та українському мистецтві 4. Постмодернізм як новий етап світової культури і мистецтва	15
ПР03-37-3		15

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
ПР03-37-3	Модуль 2	
ПР03-37-2	4. Аксіологічний аспект критичного мислення 1. Аксіологія як вчення про цінності 2. Принципи та обґрунтування цінностей в ракурсі історії філософії 3. Ціннісні орієнтири людини в сучасному світі 4. Футуристичні перспективи ціннісного становлення людини та суспільства	15
ПР03-37-2	5. Етичний аспект критичного мислення 1. Сутність поняття етика 2. Історико-філософський простір етичної проблематики 3. Сучасні виміри етики: етика долженствования, етика ненасильства, етика всеприйняття 4. Професійна та корпоративна етика	15
ПР03-37-2	6. Морально-ціннісні основи соціокультурної комунікації 1. Моральні цінності як елементи духовної культури. Культура міжособистісних взаємовідносин: соціальний, психологічний, моральний аспект 2. Уявлення про загальнолюдські цінності та загальнолюдські компоненти моралі. Проблема добра і зла. 3. Свобода та відповідальність особистості в суспільстві 4. Уявлення про соціальні інститути. Держава як визначальний соціальний інститут. Роль держави в умовах тоталітаризму та демократії	15
	ВСЬОГО	180

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання студента за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна	визначення середньозваженого результату поточних

практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та під час виконання завдань під час самостійної роботи	контрольна робота (ККР)	контролів; виконання ККР під час диференційного заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком дескрипторам, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожного дескриптора НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що

передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	- Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; - використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	95-100
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання	60-64

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	
	- Рівень умінь незадовільний	<60
Комунікація		
◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	- Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - - чиста; - - ясна; - - точна; - - логічна; - - виразна; - - лаконічна. Комунікаційна стратегія: - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100
	- Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	- Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не	60-64

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	реалізовано 10 вимог)	
	Рівень комунікації незадовільний	<60
Автономність та відповідальність		
♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	- Відмінне володіння компетенціями автономності та відповідальності: - 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - - здатність до роботи в команді; - - контроль власних дій; - 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - - самостійність під час виконання поставлених завдань; - - ініціативу в обговоренні проблем; - - відповідальність за взаємовідносини; - 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: - - використання професійно-орієнтованих навичок; - - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - - володіння всіма видами навчальної діяльності; - 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - - самостійність оцінних суджень; - - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	95-100
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання.

Дистанційна платформа MOODLE.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

МОДУЛЬ 1:

Основна

1. Шабанова Ю.О. Філософія культури. – Д.:Ліра, 2019.
2. Культурологія. / Під редакцію А. Конверського. - К.: Фоліо, 2013
3. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. Д.: НГУ, 2012.
4. Культурологія. Українська та зарубіжна культура / Ред. М. Заковича. К., 2013.
5. Скрипникова Л.В., Ефремова Ж.К. Основы мировой и украинской культуры (от первобытности к Возрождению). Днепропетровск: Арт-Пресс, 1997.
6. Ярчись А.П., Мельник В.І. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Львів, 2005.

Додаткова

1. Бокань В., Польовий Л. Історія культури України. К.: МАУП, 1998.
2. Гуревич А. Я., Категории средневековой культуры. М., «Искусство», 1972.
3. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. К.: Либідь, 1999.
4. Кормич Л., Багацький В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття). Харків, 2002.
5. Культурологія / Упоряд. О.І. Погорілий, М.А. Собуцький. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005.
6. Культурологія ХХ в. Антологія. М., 1995.
7. Культурологія в вопросах и ответах. Ростов-на-Дону, 1997.
8. Левчук Л.Т., Гриценко В.С. та ін. Історія світової культури. Культурні регіони. К.: «Либідь», 2000.
9. Мистецтво української діаспори. Упорядник О.Федорук. К., 1998.
10. Маланюк Є. Нариси з історії нашої культури. К.: АТ «Обереги», 1992.
11. Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ ст. Навч. посібник. К.: Знання, 2002.
12. Огієнко Іван. Українська культура. Коротка історія культурного життя українського народу. К.: Фірма «Довіра», 1992.
13. Полевой В. Двадцатый век. М., 1989.
14. Попович М. Нарис історії культури України. К., 1999.
15. Теорія та історія світової і вітчизняної культури / А. Бичко, ін. К., 1993.
16. Труды Л. Уайта по культурологии. М., 1992.
17. Українська культура / Ред. Д. Антоновича. К., 1993.
18. Шевнюк О. Культурологія. К.: Знання-Прес, 2007.

МОДУЛЬ 2:

Основна

1. Данильян О.Г. Дзьобань О.П. Філософія. – Харків: Право, 2019 р.
2. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018.
3. Громов В.С., Тарасова Н.Ю. Історія філософії в питаннях і відповідях. Навч. посібник. Дн., НГУ, 2016.

4. Філософія: навч. посіб. і [Л. В. Губерський та ін.] ; за ред. д-ра філос. наук, проф. І. Ф. Надольного. - 8-е вид., стер. - К. : Вікар, 2013. - 456 с. - (Серія "Вища освіта ХХІ століття").
5. Шабанова Ю.О., Яременко І.А., Тарасова Н.Ю. Історія філософії: сучасні комунікативні вчення. Навч. посібник. Дн., НГУ, 2012.
6. Петрушенко В.Л. Філософія: Курс лекцій: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти III—IV рівнів акредитації. 3-тє видання, перероб. і доповн. Львів: Магнолія плюс, 2005.
7. Бичко І.В., Бойченко І.В., Бойченко М.І., Бузький М.П., Табачковський В.Г. Філософія: Підручник для студентів вищих закладів освіти. Київ: Либідь, 2001.
8. Бичко І.В., Бичко А.К., Бузький М.П. та ін. Філософія: Курс лекцій. 2-е вид. Київ: Либідь, 1994.

Додаткова

1. Александрова, О.В. Філософія Середніх віків та доби Відродження: Підручник. К.: ПАРАПАН, 2002. 172 с.
2. Адо П'єр. Що таке антична філософія? [з фр. пер. Сергій Йосипенко]. Київ : Культур. Асоц. "Новий Акрополь", 2014. 425 с.
3. Антисери Д., Дж. Реале. Западная философия от истоков до наших дней. В 4 тт. Т. 1-2. Античность и Средневековье. [Пер. с итал. С.А. Мальцевой]. СПб.: Пневма, 2003. 688 с.
4. Асмус В.Ф. Античная философия. М.: Высшая школа, 1999. 397 с.
5. Булатов М. А. Немецкая классическая философия. Часть 1. Кант. Фихте. Шеллинг. К.: Стилос. 2003. 322 с.
6. Булатов М. А. Немецкая классическая философия. Часть 2. Гегель. Фейербах. К.: Стилос. 2006. 544с.
7. Буряк В.В. Антична філософія. Сімферополь: БУК-пресс, 2009. 264 с.
8. Горський В.С. Історія української філософії: Курс лекцій. Київ: Наукова думка, 1996. 286 с.
9. Історія філософії: Підручник. / А.К. Бичко, І.В. Бичко, В.Г. Табачковський. Київ: Либідь, 2001.
10. Горфункель А. Х. Философия эпохи Возрождения. Учеб. Пособие. М.: высшая школа, 1980. 368с.
11. Гулыга А. Кант. М.: Молодая гвардия, 1977. 304 с.
12. Гулыга А.В. Немецкая классическая философия. 2-е изд., испр. и доп. М.: Рольф, 2001. 416 с.
13. Дьяков А. В. Философия пост-структурализма во Франции. Нью-Йорк: Изд-во «Северный крест», 2008. 364 с.
14. Заїченко Г.А. та ін. Філософія. Київ: Вища школа, 1995. 455 с.
15. Заиченко Г. А. Объективность чувственного знания: Локк, Беркли и проблема «вторичных» качеств / Философские науки. 1985, № 4. С. 98-109.
16. Кампанелла Томмазо. Город Солнца. М.-Л.: Изд.-во Академии наук СССР, 1947. 108 с.
17. Кондзьолка, В.В. Історія середньовічної філософії. Львів: Світ, 2001. 320 с.
18. Коплстон Ф. От Фихте до Ницше [Пер. с англ.]; вступ. ст. и примеч. В.В. Васильева. М.: Республика, 2004. 542 с.
19. Коплстон, Ф. История средневековой философии. М.: Энигма, 1997.
20. Михайлов А. А. Принципы феноменологической философии // Dasein-анализ в философии и науке. Мн.: Европейский гуманитарный университет, 2001. С.7-22.
21. Нарский И. С. Западноевропейская философия XVII века: Уч. пособие. М.: Высшая школа, 1974. – 302с.
22. Пролев С.В. Власть метода и феноменология. Феноменология і філософський метод. К.: Тандем, 2000. С. 153-159.

23. Реале Д., Антисери Д. От феноменологии к экзистенциализму. Гл. 22 // Западная философия. От романтизма до наших дней. Книга 4. СПб.: ТК «Петрополис», 1997. С. 396-404.
24. Римские стоики: Сенека, Эпиктет, Марк Аврелий. М.: Республика, 1995 (Библиотека этической мысли).
25. Слезак, Т.А. Как читать Платона. СПб.: Изд-во СПб Университет, 2009.
26. Соколов, В.В. Средневековая философия. М.: Высш. школа, 1979. 448 с.
27. Тимофеев, А.В. Учение Бернарда Клервоского в контексте средневековой интеллектуальной традиции: монография. Днепр: Изд-во «Инновация», 2018. 198 с.
28. Філософія: Підручник / За ред. М.І. Горлача, В.Г. Кременя, В.К. Рибалка. Харків: Консум, 2001. 671 с.
29. Чанышев А. Н. Курс лекций по древней и средневековой философии: Учебное пособие для вузов. М.: Высшая школа, 1991.
30. Шабанова Ю.А. За гранью рационального. Иррациональная метафизика Артура Шопенгауэра и пути становления духовной культуры XIX-XX веков: учеб. пособие по истории философии. Дн.: НГУ, 2002. 150 с.
31. Шабанова, Ю.А. Трансперсональная мистика Мастера Экхарта. В контексте развития европейской философии: монография. Дн.: НГУ, 2005. 238 с.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Ціннісні компетенції фахівця»

для бакалаврів спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія

Розробники: проф. Шабанова Ю.О., доц. Захарчук О.Ф.

В авторській редакції

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, пр. Д. Яворницького, 19